

Výstavu
Nechte mě být, jaká jsem.
Životní příběh Anne Frankové
vytvořil Anne Frank House Amsterdam.

Českou verzi zapůjčil spolek
Schola Fidentiae - Škola s(ebe)vědomí.

© Copyright Schola Fidentiae
- Škola s(ebe)vědomí.

Kontakt
pro zájemce:

Marie Smutná
marie.smutna@skolas.eu
www.skolas.eu

 Schola Fidentiae
Škola s(ebe)vědomí

**anne
frank
house**

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

„NECHTE MĚ BÝT, JAKÁ JSEM“

sešit pro průvodce

Jméno:

Škola:

Školní rok:

Obsah

■	Moje motivace	1
■	Identita - pracovní list	2
■	Co cítím?	4
■	Historická část výstavy	6
■	Citáty z deníku	9
■	Maketa budovy	10
■	Deportace odhalených	11
■	Aktivity k provádění	12
■	Zpětná vazba	19
■	Literatura a weby	20
■	Evaluace	21

Evaluace práce průvodce

Shrň zde svou zkušenost s prováděním (co ses naučil*a, co tě překvapilo, o čem přemýšlíš....:

Poznámky, vzkazy

Po každém provádění si zde můžeš napsat poznámky, které ti pomohou se připravit lépe na příště. Můžeš si poznamenat také komentáře, jaké to pro tebe bylo, co bys třeba dodatečně chtěl*a vzkázat návštěvníkům, které jsi provázel*a.

Odkazy na literaturu a web

- Matthias Heyl, Anne Franková, Triáda, Praha 2014
- Anne Franková, Deník, Triáda, Praha 2006 a následná vydání
- Anne Franková, Souborné vydání, Triáda, Praha 2022
- Anne Franková, Zadní dům. Deník, Triáda, Praha 2022
- Ari Folman – David Polonsky, Deník Anne Frankové (komiks), Triáda, Praha 2017
- Sid Jacobson – Ernie Colón Anne Franková: komiksový životopis, Paseka, Litomyšl 2013

Weby:

- <https://www.annefrank.org/en/anne-frank/>
- <https://www.neztratitviru.net/?page=dokumenty> (dokumenty z období Protektorátu Čechy a Morava)
- 3D projekce domu Anne Frankové v Amsterdamu: <https://www.annefrank.org/en/anne-frank/secret-annex/>
- animovaný film od tvůrců komiksového životopisu: <http://www.youtube.com/watch?v=yLSvdEUA2wI><http://www.youtube.com/watch?v=MTbHYBeUe0Y&feature=endscreen>
- videomateriály o Anne Frankové: <http://www.youtube.com/annefrank>

virtuální
prohlídka

časová osa

o výstavě

Moje motivace

a)

Do projektu jsem se zapojil*a, protože...

.....

.....

.....

.....

.....

.....

b)

Anne Franková je pro mě (důležitá/podnětná/zajímavá/
inspirativní...)

.....

..... ,

protože

.....

.....

.....

(doplň podle svého uvážení).

Identita

pracovní list

Jmenuji se

Říkají mi

Co je pro mě důležité/kam patřím
(zájmy, skupiny, společenství či
prostředí, jejichž součástí se cítím být)

Moji rodiče pocházejí z

Rád*a mám toto oslovení
(můžete doplnit i osobní zájmeno,
pokud je to pro vás důležité)

Narodil*a jsem se v

Moje národnost je

V jednom bytě / domě bydlíme
(počet lidí).

Obydlí s námi sdílí také

Popsal*a bych se těmito třemi slovy

Prázdniny nejraději trávím

Zpětná vazba od návštěvníků

- Po každé prohlídce je vhodné dát návštěvníkům, které jste provedli, prostor pro jejich zpětnou vazbu. Můžete k tomu využít jednoduchou techniku ukazování palcem (palec nahoru – velmi spokojeni, palec dolů – nespokojeni a škála mezi)

nebo metodu barometru (pomocí ruky ukazují návštěvníci, jak byli spokojeni – nahoře je velmi spokojeni, u země nespokojeni a pak škála barometru mezi).

- Také můžete dát prostor k tomu, aby provádění něco okomentovali – vyzvěte je například výrokem: Kdo byste chtěl, než odejdete, k prohlídce něco říci?

- Zároveň můžete i vy dát zpětnou vazbu skupině, jak se vám provádělo a spolupracovalo a za pozornost poděkovat a rozloučit se.
- Nezapomeňte vyzvat návštěvníky k zápisu do návštěvní knihy :-)

AKTIVITA

Práce s pracovními listy

Pomůcky:

- pracovní list **Identita**
- pracovní list **Identita - Anne Franková**
- tužky, desky

Rozdejte návštěvníkům, které provádíte výstavou, pracovní list **Identita** a vyzvěte je, ať si ho před návštěvou výstavy vyplní, věnujte tomu 8–10 minut. Poté s nimi krátce projděte, co si vyplnili – vyjděte ze své zkušenosti s tréninku.

V reflexi se jich můžete ptát:

- *Překvapilo vás něco?*
- *Co pro vás bylo zajímavé?*
- *Je víc toho, co změnit můžete nebo nemůžete?*

Pokud s návštěvníky neděláte aktivity s hvězdami (s. 13) můžete jim před začátkem provázení rozdat pracovní list **Identita – Anne Franková** (samostatně, do dvojic nebo trojic) a vyzvěte je, aby si údaje průběžně během výstavy do pracovního listu dopisovali.

Poté se jich ptejte:

- *Co Anne nemohla změnit?*
- *Co Anne změnit nechtěla, ale musela?*
- *Shodují se některé části Anniny identity s tím, co jste vyplnili do pracovního listu Identita o sobě? Pokud ano, co vás na tom zaujalo?*

Navštěvu školu v

Rodiče by o mně řekli, že

Nejraději trávím čas

Spolužáci by o mně řekli, že

Můj oblíbený styl hudby je

Učitelé by o mně řekli, že

Můj oblíbený film/seriál je

Kamarádi by o mně řekli, že

Neznámý člověk na ulici by o mně řekl, že

Ve vyplněném pracovním listě si vyznač:

1. **Toto nemůžu změnit** (vyznač červeně).
2. **Toto změnit můžu** (vyznač zeleně).
3. **Toto je pro mne právě teď velmi důležité** (zakroužkuj).
4. **Ke které části své identity dostávám pozitivní zpětnou vazbu** (vyznač žlutě).
5. **Ke které části své identity dostávám negativní zpětnou vazbu** (vyznač modře).
6. **Toto mám společné s osobou vedle mě.** (zakroužkuj slova, která jste si oba zapsali).

Nechte mě být tím,
kým jsem.

CO CÍTÍM?

Vyjádření emocí
po filmu Krátký život
Anny Frankové

- Postup:**
- 1) Z uvedeného seznamu vyber jednu nebo více emocí (postoj, naladění), které po projekci cítíš.
 - 2) Je možné využít i pravý sloupec, do kterého napiš pár slovy důvod, proč jsi konkrétní emoci vybral*a.
 - 3) Do posledního volného řádku můžeš vepsat jinou emoci, kterou cítíš a v seznamu ti chybí.

EMOCE	PROČ
Smutek	
Zlost	
Bezmoc	
Dojetí	
Obdiv	

AKTIVITA

Definování pojmu „předsudek“

Pomůcky:

- papíry,
- tužky,
- fixy,
- A3 papíry do dvojic

Zadej tuto aktivitu:

1. Najdi si mezi spolužáky toho, kdo má stejnou barvu vlasů. Společně vytvořte na papír pracovní definici pojmu předsudek a každý si ji запиšte.
2. Vytvoř novou dvojici podle shodné barvy očí. Přečtěte si svoje pracovní definice a zkuste je zpřesnit, novou definici si oba opět запиšte. Zamysli nad tím, zda jsi byl někdy přímým svědkem jednání, které bys označil za předsudečné, a krátce o tom povyprávěj svému partnerovi.
3. Třetí dvojici si najdi podle výšky postavy. Opět vylepšete své definice předsudků a ty si запиšte. Navíc se zamysli nad tím, jestli ty sám jsi se někdy setkal s předsudky vůči sobě.
4. Čtvrtou dvojici si najdi podle velikosti dlaně. Na barevné papíry A3 napiš své výsledné definice pojmu předsudek. Zamysli se spolužákem nad tím, jestli vy sami jste se někdy nedopustili předsudečného jednání, za jakých okolností to bylo a co vás k tomu vedlo.
5. Následně diskutuj v kruhu se spolužáky. Přečti svou výslednou definici a naslouchej druhým definicím, aniž bys je komentoval. Můžeš se podělit o to, co zaznělo ve dvojicích zkušeností s předsudky/předsudečným jednáním. Co pro tebe bylo těžké? Bylo pro tebe něco nového? Bylo pro tebe snadné hovořit o předsudcích druhých nebo svých vlastních?

AKTIVITA

Citáty Anne Frankové

Pomůcky:

- 4-5 A3 papírů s citáty,
- fixy,
- citáty, tužky pro účastníky

Na s. 9 v tomto sešitu máš uvedené tři citáty, které si Anne zapsala do svého deníku.

Zadání:

Přepiš na papíry A3 buď všechny tyto citáty nebo jeden z nich, případně ho doplň citáty uvedenými na výstavě, z deníku nebo najdi na internetu. Budete s nimi nyní pracovat metodou tzv. tiché diskuse. Ideálně 4 citáty umístí v prostoru výstavy (na zem, stoly či židle) a ke každému dej několik tužek. Vyzvi své návštěvníky, že mohou každý citát písemně bez mluvení okomentovat. Dále mohou komentovat komentáře, které již napsali jejich spolužáci.

Nechte jim na práci 7 minut. Poté ať si každý stoupne k citátu, který je mu nejbližší a řekne, co ho na citátu či komentářích zaujalo.

Zvědavost

Beznaděj

Chuť pomoci

Nejistota

Zmatek

Vděčnost

Úkol: Jaká myšlenka z filmu mi utkvěla?

Úkol: Co z filmu bych chtěl*a předat návštěvníkům výstavy?

Historická část výstavy

Prostor na vlastní poznámky

AKTIVITA

Jak odhadujeme druhé?

Vyzvěte návštěvníky, aby individuálně odpovídali na otázky týkající se vás - osoby, které neznají nebo neznají dobře. Dopředu je požádejte, ať přemýšlí, podle čeho vás odhadují.

- Příklady otázek:
- *Pocházím z velkoměsta, nebo maloměsta (vesnice)?*
 - *Mám, nebo nemám sourozence?*
 - *Dávám přednost jachtingu, nebo létání?*
 - *Pracuji raději v týmu, nebo jsem spíše „sólista“?*
 - *Mám doma psa nebo kočku?*
 - *Dávám přednost dovolené v horách, nebo u moře?*
 - *Trávím volný čas raději s kamarády nebo sám u počítače?*

Po chvilce je nechte říkat odpovědi nahlas. Zároveň se zeptejte, podle čeho se rozhodovali.

- Na závěr se ptejte:
- *Co jste si po této aktivitě uvědomili?*
 - *Co jste se dozvěděli o sobě a druhých?*
 - *Stalo se vám někdy, že jste si někoho nějak zařadili nebo vyhodnotili a teprve po bližším poznání jste přišli na to, že je úplně jiný/á?*
 - *Stalo se vám někdy, že si někdo mylně vyhodnotil vás? Jaké to pro vás bylo?*

Důvody toho, jak hodnotíme druhé, vycházejí většinou z naší zkušenosti, znalostí, ale také předjímání, jaký ten druhý asi je, když je podobný tomu a tomu, když patří do skupiny např. blondatých (dosad' si jakoukoliv kategorii). Aktivita nám ukazuje, že všichni máme tendence ostatní řadit do "šuplíčků" či "škatulek", které máme na základě svých zkušeností předpřipravené v naší mysli. Je to tak přirozené a v pořádku, tímto způsobem se orientujeme ve světě kolem nás, který je složitý. Pokud ovšem začnou mít naše "šuplíčky" či "škatulky" tendence odsuzovat nebo přisuzovat domnělé vlastnosti, které dotyčný nemá, je to cesta, na kterou bychom se neměli vydávat, protože může skončit špatně.

Takovým příkladem z minulosti může být Anne Franková, kterou nacistická ideologie vyhodnotila na základě domnělých vlastností skupiny, kam nacisté řadili Židy, jako méněcennou nebo nebezpečnou pro německou Třetí říši - nejen, že ji přisoudili domnělé vlastnosti, ale podle těchto nálepek s ní nakládali, což ji stálo více než dva roky života v úkrytu v neustálém strachu z prozrazení a posléze deportaci do koncentračních táborů a smrt v pouhých patnácti letech.

AKTIVITA

Co mě zaujalo na výstavě

Pomůcky:

- **post-ity v dostatečném množství pro každého návštěvníka,**
- **tužky**

Rozdejte návštěvníkům post-ity a tužky s tím, ať post-it podepíše svým jménem a nalepí na fotografii z výstavy, která ho/ji zaujala.

Společně výstavou procházejte, ptejte se autora/autorky post-itu, proč ho/ji fotka zaujala a případně komentujte nebo nechte komentovat návštěvníky.

AKTIVITA

Vzkaz postavám z výstavy

Pomůcky:

- **papírky pro každého účastníka,**
- **tužka**

Nechte své návštěvníky, ať si po úvaze každý vybere jednu postavu z výstavy, které by chtěl napsat vzkaz. Nechte pak v kruhu některé vzkazy zaznít.

Můžete je následně vybrat do sáčku/krabice nebo vystavit v prostoru výstavy, aby byly dostupné i dalším návštěvníkům.

Jakou hlavní věc z této části bych chtěl*a předat návštěvníkům výstavy?

AKTIVITA

Co bylo důležité pro Anne

Pomůcky:

- laminované hvězdy (pro každého účastníka),
- stíratelné fixy (pro každého účastníka)

Můžete na předchozí aktivitu navázat podobnou aktivitou s tímto zadáním:

Doprostřed hvězdy si napište jméno Anne.
Do šesti cípů si postupně vepište části Anniny identity - to, co podle vás bylo pro ni důležité (mluví o tom ve svém deníku, na výstavě nebo ve filmu), bez čeho si nedokázala svůj život představit, než jí do života vstoupily protizidovské zákazy.

Nyní smažte z jednoho cípu hvězdy tu část Anniny identity, které se podle vás musela vzdát, jakmile nacisté obsadili Nizozemsko a začali zde zavádět protizidovské zákony a nařízení.

Nyní smažte další dvě části její identity, kterých byla nucena se vzdát.

Nyní smažte další dvě části její identity.

Zbyla vám jediná část Anne – která to je?

Reflexe:

Ved'te se skupinou reflexi: Jaké pro Anne muselo být, když se musela vzdát části své identity? Bylo něco, co ji mohlo pomoci? Proč se podle vás nacisté snažili zbavit Židy jejich identity?

Prostor na otázky, na které bys chtěl*a znát odpověď

AKTIVITA

Co je pro mě důležité, kam patřím, čeho se nechci vzdát

Pomůcky:

- laminované hvězdy (pro každého účastníka),
- stíratelné fixy (pro každého účastníka)

Tato aktivita vyžaduje dostatečný prostor, protože se účastníci budou různě přesouvat. Dále je k ní potřeba pomůcek: laminovaných hvězd a stíratelných fixek, které ve druhé části aktivity účastníkům rozdáte.

Předem si vytipujte, která místa budou určena k přesunům.

Zadání pro skupinu:

a)

Přemísti se na určené místo, jestliže se cítíš součástí dané skupiny:

hudebník, sportovec, čtenář, tanečník, zahradník, kuřák, milovník kávy, křesťan, bavič, blondák, student... Dosazuj si, co je pro tebe důležité.

Skupiny se plynule proměňují.

b)

Hvězda – rozdej každému účastníkovi hvězdu a stíratelnou fixu. Předem popiš, jak aktivita funguje – tj. že budou postupně podle zadání na hvězdu čitelně vpisovat fixkou, co jim zadáte. Zadání: Doprostřed hvězdy si napiš své křestní jméno ve tvaru, se kterým se nejvíc ztotožňuješ. Do šesti cípů hvězdy vepiš 6 částí své identity (skupin, do nichž se počítáš), které jsou pro tebe nejdůležitější. *Postupně se účastníci vzdávají některých identit, a to tak, že na zadání postupně mažou části své identity z jednotlivých cípů hvězd a to takto: smažte jednu část své identity. Poté: smažte další dvě části své identity. A konečně smažte další dvě části své identity. Nyní vám zbyla poslední, pro vás nejdůležitější část, bez které si svůj život nedokážete představit.*

c)

Ved'te se skupinou reflexi: Jaké pro vás bylo vzdát se části své identity?

Co vytváří naši identitu? Kdo ji určuje? Může/musí se naše identita proměňovat v čase? Co se s námi děje, když po nás někdo žádá (přímo či nepřímě, abychom se nějaké části své identity vzdali? Dokážete si vzpomenout na příklady, kdy se vám toto dělo?

Citáty z deníku

Věř mi, když je člověk půl druhého roku zavřený, jsou dny, když už je toho na něj moc. Bez ohledu na spravedlnost nebo vděk, city se nedají odbýt. Jezdit na kole, tancovat, hvízdát, dívat se po světě, cítit se mladá, vědět, že jsem svobodná, po tom prahnu, a přesto to nesmím dát najevo, vždyť jak by to vypadalo, kdyby nás tady všech osm začalo naříkat nebo kdybychom nasadili nespokojené obličej, kam by to vedlo? Pátek 24. 12. 1943

Jednou přece ta příšerná válka skončí, jednou budeme přece zase lidé, a ne pouze Židé! Úterý 11. dubna 1944

To je v dnešní době ta potíž: ideály, sny, krásná očekávání sotva stačí vyrašit a už je postihne nejhrůznější skutečnost a naprosto je zničí. Je velký zázrak, že jsem se nevzdala všech svých očekávání, vždyť se zdají absurdní a neproveditelná. Přesto se jich držím, navzdory všemu, protože pořád ještě věřím, že lidé jsou v jádru dobří. Je pro mě naprosto nemožné stavět všechno na základě smrti, hrůzy a zmatku. Sobota 15. července 1944

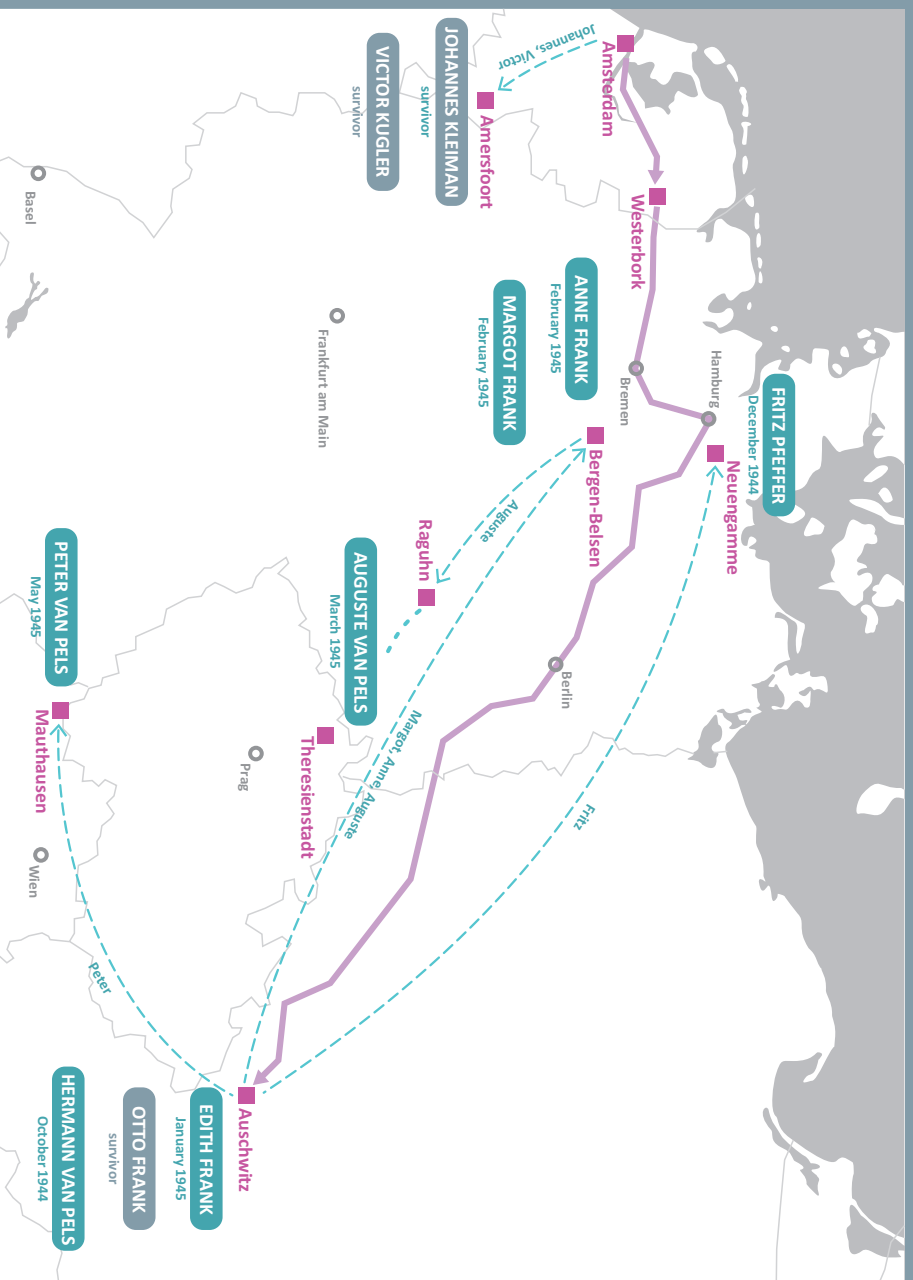
Vím, co chci, mám cíl, mám mínění, mám víru a lásku. Nechte mě být, ať můžu být sama sebou, to mi stačí ke spokojenosti. Úterý 11. dubna 1944

Citováno podle vydání Anne Frankové, Zadní dům. Nový překlad deníku, Praha Triáda 2019, přeložila Magda de Bruin Hüblová

Tento deník dostala Anne ke třináctým narozeninám.

Sem si můžeš dopsat další Anniny citáty z deníku, které tě oslovily:

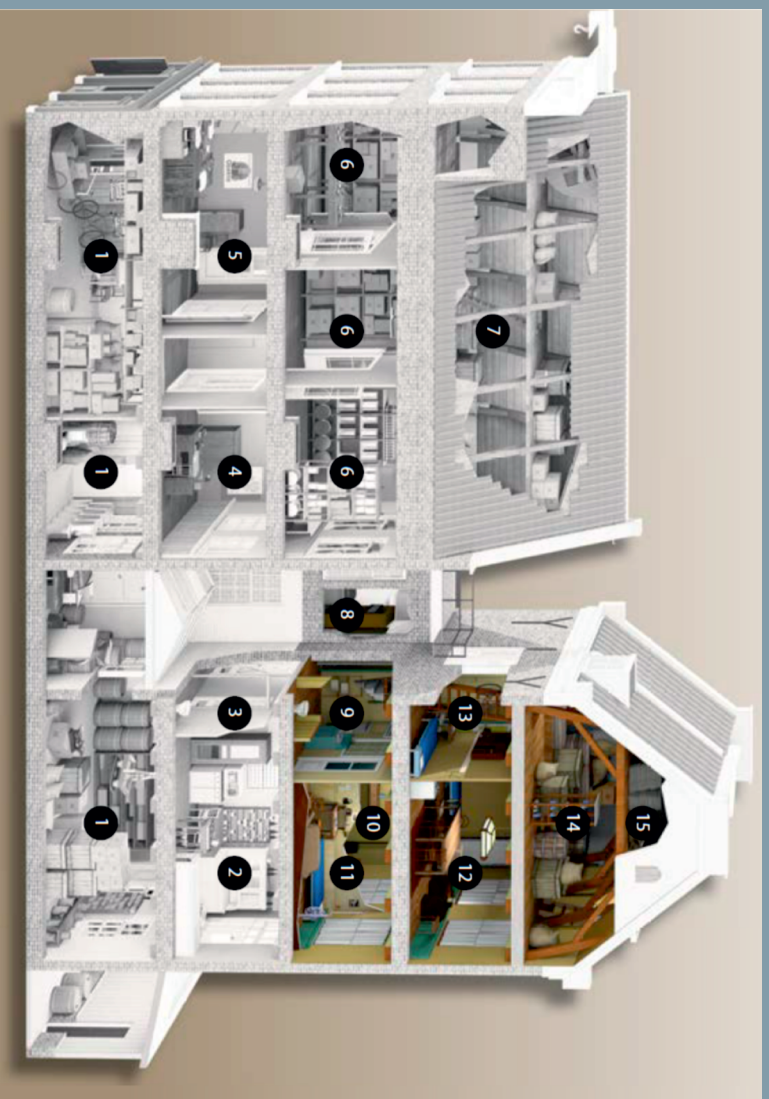

Hranice evropských států k roku 2025.

Můžete si vyhledat další informace o Anniných příbuzných

- mnoho informací najdete na <https://www.annefrank.org/en/anne-frank/main-characters/>.

Maketa budovy na Prinsengrachtu 263 v Amsterdamu,
v níž sídlila firma Otto Franka.

Firemní prostory

- 1 Sklad
- 2 Kuchyň pro zaměstnance
- 3 Dveře do soukromé kanceláře Otto Franka
- 4 Kancelář Victora Kuglera
- 5 Kancelář Johannese Kleimana, Miep Giesové a Bep Voskuijlův
- 6 Sklad
- 7 Půdní prostory
- 8 Chodba s otočnou knihovnou před vstupem do zadního domu

Zadní dům

- 9 Koupelna
- 10 Pokoj Ottý, Edith a Margot Frankových
- 11 Pokoj Anne Frankové a Fritze Pfeffera
- 12 Společný obývací pokoj a jídelna, v noci ložnice manželů van Pelsových
- 13 Pokoj Petera van Pelse
- 14 Půda
- 15 Podkrovní